

Zespół Szkół w Barcinie

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA JĘZYKA POLSKIEGO W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM

I. Podstawy prawne:

- 1) ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59),
- 2) aktualnie obowiązujące rozporządzenia dotyczące oceniania i klasyfikowania,
- 3) Statut Zespołu Szkół w Barcinie.

II. Cele oceniania:

- 1) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o jego postępach, trudnościach i uzdolnieniach,
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze i jak ma się dalej uczyć,
- 3) udzielanie uczniowi wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju,
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
- 5) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- 6) sprawdzanie skuteczności działań edukacyjnych,
- 7) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno- wychowawczej.

III. Przedmiot oceny:

- 1) stopień opanowania wiadomości i umiejętności dydaktycznych z zakresu: słuchania, mówienia, czytania i pisania,
- 2) rozumienie materiału naukowego,
- 3) systematyczność udziału w zajęciach,
- 4) umiejętność zastosowania wiedzy i umiejętności w praktyce (w sytuacjach typowych i problemowych),
- 5) wysiłek i zaangażowanie w pracę,
- 6) kultura przekazywania wiadomości.

IV. Oceny bieżące, oceny śródroczne i oceny roczne ustala się wg następującej skali:

Ocena słowna	Ocena cyfrowa	Skrót
celujący	6	cel.
bardzo dobry	5	bdb
dobry	4	db
dostateczny	3	dst
dopuszczający	2	dop.
niedostateczny	1	ndst

V. Wymagania edukacyjne z języka polskiego:

Wymagania edukacyjne z języka polskiego są określone w planie wynikowym do programu nauczania języka polskiego w liceum. Wymagania stawiane przed uczniem zostały podzielone na trzy grupy:

- wymagania podstawowe (zawierają wymagania konieczne)
- wymagania dopełniające (zawierają wymagania rozszerzające)
- wymagania wykraczające.

Wymagania wykraczające zawierają w sobie wymagania dopełniające, te zaś zawierają wymagania podstawowe. Plany wynikowe są dostępne u nauczyciela języka polskiego oraz na stronie wydawnictwa Nowa Era.

VI. Formy, sposoby i metody sprawdzania osiągnięć i postępów uczniów:

- 1) praca klasowa,
- 2) sprawdzian- pisemne sprawdzenie wiadomości ucznia dotyczące wyznaczonego przez nauczyciela zakresu materiału lub wyćwiczonej umiejętności, który trwa nie dłużej niż 25 minut,
- 3) kartkówka, która trwa nie dłużej niż 15 minut,
- 4) recytacja wiersza i fragmentów prozy,
- 5) wypowiedzi ustne na lekcji (aktywny udział w lekcji),
- 6) dłuższe wypowiedzi ustne przygotowane w domu,
- 7) odpowiedź ustna,
- 8) dyskusja,
- 9) różnego rodzaju prezentacje indywidualne i grupowe na forum klasy lub szkoły (scenki rodzajowe, fragmenty inscenizacji, wywiady itp.),
- 10) praca z tekstem sprawdzająca stopień jego zrozumienia,
- 11) zadania klasowe wymagające redagowania przewidzianych w programie form wypowiedzi,
- 12) pisemne zadania domowe,
- 13) test (także test maturalny),
- 14) praca w grupach,
- 15) praca samodzielna,
- 16) praca pozalekcyjna, np. konkursy, olimpiady, koła zainteresowań itp.,
- 17) aktywność na zajęciach,
- 18) projekt edukacyjny.

VII. Sprawdzenie osiągnięć i postępów ucznia cechują następujące zasady:

- 1) obiektywizm,
- 2) indywidualizacja,
- 3) systematyczność,
- 4) jawność.

VIII. Kryteria stosowane przy ocenianiu poziomu osiągnięć polonistycznych uczniów:

a. kryteria oceniania pisemnych prac klasowych i dłuższych wypowiedzi pisemnych

Prace pisemne (domowe i klasowe) na tematy otwarte rozumiane jako interpretacja i analiza fragmentu / fragmentów tekstów oraz testy czytania ze zrozumieniem ocenia się według zasad obowiązujących na egzaminie maturalnym (odpowiednio dla poziomu podstawowego lub rozszerzonego) zapisanych w *Informatorze o egzaminie maturalnym*.

Nauczyciel pod każdą pisemną wypowiedzią argumentacyjną ma obowiązek napisania zwięzłej informacji na jej temat.

b. odpowiedzi ustne i kartkówki

Wypowiedzi ustne uczniów oceniane są w trakcie zajęć. Uczeń powinien rozpoznawać nawiązania do tradycji w tekście kultury, formułować wnioski, planować i porządkować wypowiedź, posługiwać się terminologią naukową, dokonać samodzielnej analizy i interpretacji tekstów kultury, rozpoznać ich przenośne, metaforyczne znaczenie, analizować środki specyficzne dla danej dziedziny sztuki, wykazać się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną. Ocena uwzględnia również dykcję i poprawność fonetyczną, jeśli źródłem uchybień nie są dysfunkcje ucznia. Nauczyciel zobowiązany jest do udzielenia krótkiej informacji zwrotnej na temat wypowiedzi ucznia.

Przeprowadzenie „kartkówki” ze znajomości lektury odbywa się przed przystąpieniem do omawiania dzieła (lub po w celu utrwalenia wiadomości) i ma przeciwdziałać zaznajamianiu się z utworem z rozlicznych streszczeń lub z filmów. Uczeń ma więc udzielić konkretnych odpowiedzi z takich zagadnień, które są istotne i zauważalne przy lekturze własnej, a pomijane w streszczeniu.

Ponieważ znajomość treści lektury jest obowiązkowa, w wypadku gdy uczeń nie odpowiedział na 50 % pytań otrzymuje ocenę niedostateczną.

Liczba „kartkówek” ze znajomości lektur w danym semestrze jest uzależniona od zakresu materiału realizowanego w danej klasie. „Kartkówki” z bieżącego materiału mogą dotyczyć rozumienia analizowanych pojęć, haseł programowych, tez interpretacyjnych dzieła, znajomości życiorysu twórcy lub tym podobnych. Obejmują materiał z trzech ostatnich zrealizowanych zagadnień (nie musi to oznaczać trzech ostatnich lekcji). Tego typu „kartkówek” nie

zapowiada się. Ocenie podlega ich wartość merytoryczna. Poziom kompozycji i języka odgrywa rolę drugorzędną. Jeśli praca jest nieczytelna (pismo utrudnia prawidłowe odczytanie tekstu) nauczyciel może obniżyć jej wartość do oceny niedostatecznej. Wyjątek stanowią prace uczniów posiadających specjalistyczną opinię.

c. aktywność

Ocenę za aktywność otrzymuje uczeń, który:

- wnosi nowe informacje ściśle związane z omawianym tematem, przez co wzbogaca treść lekcji (np.: prezentuje wiedzę wynikającą z jego zainteresowań i umiejętności),
- wskazuje kierunek interpretacyjny właściwy danemu tekstowi literackiemu, potrafi stawiać kontrowersyjne tezy lub nie godzi się z tezą za proponowaną,
- żywo docieka omawianych treści, zadaje pytania, sugeruje dodatkowy kierunek interpretacji,
- oczekuje potwierdzenia trafności lub nietrafności swoich sądów, opinii,
- wyciąga trafne wnioski, sprawnie syntetyzuje lub uogólnia omawiany materiał,
- wypowiada się, zachowując reguły poprawności językowej i stosowność stylu,
- bierze udział w dyskusji, prezentuje własne opinie i sądy, potrafi je uzasadnić, a nawet bronić,
- przestrzega wszelkich zasad kulturalnego i etycznego dyskusowania,
- uczestniczy w konkursach przedmiotowych, olimpiadach,
- angażuje się w realizację projektów przedmiotowych i interdyscyplinarnych na terenie szkoły i poza nią.

IX. Procentowy przelicznik punktacji na ocenę:

Sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia	Procent	Ocena
praca klasowa, sprawdzian całogodzinny, długie formy wypowiedzi	100%	cel (6)
	90% – 99%	bdb (5)
	70% – 89%	db (4)
	50% – 69%	dst (3)
	30% – 49%	dop (2)
	0% – 29%	ndst (1)
znajomość treści lektury oraz wiadomości z zapowiedzianej kartkówki	100%	cel (6)
	86% – 99%	bdb (5)
	75% – 85%	db (4)
	66% – 74%	dst (3)
	50% – 65%	dop (2)
	0% – 49%	ndst (1)

X. Kryteria brane pod uwagę przy wystawianiu poszczególnych ocen:

- 1) **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w planie wynikowym przedmiotu dla danej klasy opartym na podstawie programowej,
 - b) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania związane z danym przedmiotem,
 - c) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z programu nauczania przedmiotu w danej klasie oraz proponuje rozwiązania nietypowe, prezentuje innowacyjne podejście,
 - d) osiąga sukcesy w olimpiadach przedmiotowych lub w innych konkursach, kwalifikuje się do finałów na szczeblu regionalnym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia,
- 2) **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
 - a) wyczerpująco opanował cały (wymagany w momencie wystawiania oceny) materiał programowy w obszarze wiadomości i umiejętności, potrafi powiązać treści w logiczny układ,
 - b) właściwie rozumie uogólnienia i związki między treściami programowymi,

- c) samodzielnie wyjaśnia zjawiska, wykorzystuje posiadaną wiedzę w praktyce, stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach nietypowych, rozwiązuje problemy w sposób twórczy,
 - d) wypowiedź ucznia cechuje poprawny język i styl oraz precyzja i dojrzałość (odpowiednia do wieku),
 - e) uczeń sprawnie posługuje się obowiązującą w danym przedmiocie terminologią,
 - f) wykazał wysiłek i zaangażowanie w pracę,
- 3) **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował większość materiału programowego i potrafi logicznie powiązać treści,
 - b) poprawnie rozumie uogólnienia i związki między treściami programowymi oraz przy inspiracji nauczyciela wyjaśnia zjawiska i umiejętnie je interpretuje,
 - c) samodzielnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach teoretycznych i praktycznych, natomiast w sytuacjach nietypowych z pomocą nauczyciela,
 - d) podstawowe pojęcia uczeń ujmuje za pomocą terminologii właściwej dla danej dziedziny wiedzy,
 - e) wypowiedź może zawierać nieliczne usterki stylistyczne, zwięzłość wypowiedzi jest umiarkowana,
- 4) **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- a) opanował tylko podstawowe treści nauczania,
 - b) rozumie tylko najważniejsze związki i powiązania logiczne między treściami,
 - c) poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia,
 - d) stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych teoretycznych i praktycznych z pomocą nauczyciela,
 - e) wypowiedź ucznia cechuje przeciętny zasób słownictwa, język zbliżony jest do potocznego,
- 5) **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
- a) posiada konieczne, niezbędne do kontynuowania nauki na dalszych etapach kształcenia wiadomości i umiejętności,
 - b) słabo rozumie treści programowe,
 - c) podstawowe wiadomości są odtwarzane, brak umiejętności wyjaśniania zjawisk,
 - d) wypowiedź ucznia cechuje nieporadny styl, ubogie słownictwo, liczne błędy i trudności w formułowaniu myśli,
- 6) **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, a wiadomości i umiejętności nie dają szans na sukces w dalszych etapach kształcenia,

- b) nie skorzystał z pomocy szkoły i nie wykorzystał szans uzupełnienia wiedzy i umiejętności,
- c) wykazuje brak zainteresowania przedmiotem,
- 7) ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

XI. Sposoby i możliwości poprawiania ocen oraz przygotowanie do zajęć.

1. Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu okresu nieprzygotowania się do lekcji z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych, jednak musi to zgłosić przed zajęciami. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku elektronicznym (np.), nie ma to jednak wpływu na ocenę końcową.
2. Zgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
3. Uczeń, który nie zgłosił braku zadania domowego przed rozpoczęciem zajęć, otrzymuje ocenę niedostateczną.
4. Zadanie domowe wykonane niezgodnie z poleceniem, uczeń musi poprawić na kolejną lekcję.
5. Odpisywanie zadań domowych, korzystanie z niedozwolonych źródeł w czasie prac pisemnych, oddawanie do oceny prac napisanych niesamodzielnie równa się ocenie niedostatecznej.
6. Uczeń nieobecny na pracy pisemnej pisze ją w terminie 2 tygodni od powrotu do szkoły, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu. W wyjątkowych sytuacjach, po konsultacji z nauczycielem, termin może zostać wydłużony.
7. Uczniowie mający kłopoty ze zrozumieniem pewnych partii materiału, mogą korzystać z zajęć pozalekcyjnych i dodatkowych wyjaśnień nauczyciela. Podczas lekcji uczeń ma prawo prosić o dodatkowe wyjaśnienie zadania lub polecenia, jeśli czegoś nie zrozumiał. Prawo to uczeń traci w sytuacji, gdy nadmiernie domaga się wyjaśnień, przeszkadza w prowadzeniu lekcji, spóźnia się na zajęcia.
8. Uczniowie mają prawo poprawić oceny niedostateczne oznaczone w dzienniku elektronicznym kolorem czerwonym (z wyjątkiem oceny za projekt) i zielonym w terminie dwóch tygodni od momentu otrzymania oceny. W wyjątkowych sytuacjach, po konsultacji z nauczycielem, termin może zostać wydłużony. Ocena poprawiona zostaje zapisana obok oceny niedostatecznej.

9. Poprawianie przez ucznia ocen od dopuszczającej do dobrej, oznaczonych w dzienniku elektronicznym kolorem czerwonym (z wyjątkiem oceny za projekt) i zielonym, następuje w terminie dwóch tygodni od ich otrzymania. Obie oceny są wpisane do dziennika lekcyjnego i brane pod uwagę podczas ustalania oceny śródrocznej, rocznej.

10. Uczeń nie może poprawić ocen oznaczonych w dzienniku elektronicznym kolorem niebieskim.

11. Uczeń może być pozbawiony możliwości poprawienia oceny, jeżeli stwierdzi się nieuczciwość ucznia (ściągnięcie, podpowiadanie, zmiana grupy na sprawdzianie, wykorzystywanie cudzych prac jako własnych – m.in. strony internetowe, prace domowe kolegów, odrabianie prac domowych w szkole).

12. Uczeń szczególnie uzdolniony i zainteresowany językiem polskim ma prawo do tego, aby nauczyciel stworzył mu możliwości rozwoju zgodnie z kierunkiem zainteresowań poprzez udział w konkursach, polecenie lektur, zachęcanie do samokształcenia itp.

13. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na pierwszy semestr roku szkolnego, otrzymuje zagadnienia do poprawy i wspólnie z nauczycielem przedmiotu ustala termin poprawy.

XII. Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną za:

- 1) brak zadania domowego (-), 5 minusów to ocena ndst,
- 2) praca domowa nie na temat,
- 3) praca domowa odpisana – ndst,
- 4) niewykonanie zadania pisemnego, nieudzielenie odpowiedzi ustnej nawet z pomocą nauczyciela – ndst.

XIII. Sposoby gromadzenia i dokumentowania informacji o osiągnięciach i postępach ucznia

1. Bieżące zapisywanie w dzienniku elektronicznym ocen oznaczonych kolorem zgodnie z poniższą tabelą.

KATEGORIA	SKRÓT	KOLOR
Praca klasowa	pr. kl.	czerwony
Test- egzamin maturalny	egz.	czerwony

Projekt	proj.	czerwony
Sprawdzian godzinny	spr. g.	czerwony
Sprawdzian z lektury	spr. lekt.	czerwony
Konkurs	k.	czerwony
Sprawdzian	spr.	zielony
Dłuższa wypowiedź pisemna lub ustna	dł. wyp.	zielony
Przygotowanie do lekcji – edukacja wyprzedzająca	p. e. w.	zielony
Kartkówka	kart.	niebieski
Aktywność	aktyw.	niebieski
Wypowiedź ustna	wyp. ust.	niebieski
Zadanie domowe	z. dom.	niebieski
Technika czytania	t. czyt.	niebieski
Przygotowanie do lekcji	p. do l.	niebieski
Diagnoza (wynik procentowy)	diag.	niebieski

2. Umieszczanie w dzienniku elektronicznym (oprócz znaku cyfrowego) informacji dodatkowych, takich jak: zakres materiału, forma oceniania.
3. Przy ocenianiu nauczyciel stosuje zapisy zgodne z wytycznymi dziennika elektronicznego.
4. Jeżeli nauczyciel dokonuje oceny ucznia stosując system punktowy za pomocą znaków „+” i „-”, obowiązuje następująca zasada:
 - a) + + + + + + + + + + (10x+) stopień celujący (6),
 - b) + + + + + (5x+) stopień bardzo dobry (5),
 - c) - - - - - (5x-) stopień niedostateczny (1).
5. Przechowywanie prac kontrolnych (testy, prace klasowe, sprawdziany) przez cały rok szkolny.
6. Dokumentacja dotycząca pozaszkolnych osiągnięć ucznia.

XIV. Planowanie sprawdzania wiadomości i umiejętności

1. Prace klasowe są zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej i odnotowane w dzienniku lekcyjnym.
2. Kartkówka z ostatniej lekcji lub z zadania domowego może odbywać się bez zapowiedzi.
3. Sprawdzian musi być zapowiedziany co najmniej 3 dni wcześniej i wpisany do dziennika.
4. Termin oddawania prac pisemnych – do 14 dni.
5. Najpóźniej na dwa tygodnie przed klasyfikacją roczną należy zakończyć przeprowadzanie prac klasowych i sprawdzianów.

XV. Sposoby informowania uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o postępach i osiągnięciach uczniów

1. Oceny są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców (prawnych opiekunów) i na ich prośbę uzasadniane.
2. Uczeń informowany jest o ocenie w momencie jej wystawienia.
3. Oryginały prac pisemnych mogą być udostępnione rodzicom ucznia na ich życzenie, podczas zebrań z rodzicami lub indywidualnych konsultacji (w terminach wcześniej ustalonych), w siedzibie szkoły.
4. Rodzic ma prawo skopiowania pracy dziecka.
5. Jeżeli praca pisemna zawiera tylko odpowiedzi ucznia, należy do niej dołączyć zestaw pytań (zadań).
6. Wskazane jest, aby udostępnienia pracy dokonał nauczyciel, który tę pracę ocenił, a jeśli jest to niemożliwe – inny, upoważniony przez niego, nauczyciel.
7. Rodzice informowani są o postępach i osiągnięciach uczniów na spotkaniach organizowanych we wrześniu, listopadzie, styczniu i maju oraz podczas indywidualnych spotkań z rodzicami, poprzez e-dziennik i stronę szkoły.
8. Nauczyciele uczący danego przedmiotu na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców:
 - a) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanych przez siebie programów nauczania,
 - b) o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów i kryteriach ocen, procedurach śródrocznego i rocznego oceniania klasyfikacyjnego,
 - c) o warunkach i trybie uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocenach klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
9. Wymagania edukacyjne, zgodne z podstawą programową, są dostępne w bibliotece szkolnej, u nauczyciela uczącego i na stronie szkoły.
10. Na dwa tygodnie przed radą pedagogiczną śródroczną nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne są zobowiązani do ustnego poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach niedostatecznych śródrocznych.
11. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne są zobowiązani do poinformowania ucznia o przewidywanych ocenach

klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych. Przewidywaną ocenę wpisują do dziennika elektronicznego w miejscu na nią przeznaczonym.

12. Kartę z przewidywanymi ocenami wypisuje wychowawca, podpisują ją rodzice (prawni opiekunowie), a następnie wychowawca umieszcza ją w teczce wychowawcy.

XVI. Sposoby ewaluacji przedmiotowych zasad oceniania

PZO podlega bieżącemu monitoringowi. Pod koniec roku szkolnego nauczyciele poloniści dokonują analizy i korekty przedmiotowych zasad oceniania.